

---

## Blijf bij de gezonde woorden

Charles Haddon Spurgeon 11 mei 1856

Schrift: 2 Timoteüs 1:13

Uit: New Park Street Pulpit Deel 2

*Houd het voorbeeld der gezonde woorden, die gij van mij gehoord hebt, in geloof en liefde, die in Christus Jezus is. 2 Tim. 1:13*

Geliefden in de Heere Jezus Christus, het is altijd mijn diepste verlangen geweest dat ik in staat zou worden gesteld om u de waarheid van God te verkondigen. Ik weet dat ik in overeenstemming met de gaven die God mij geschonken heeft, u steeds onderwezen heb in wat ik geloof dat het ware en heilige Evangelie van God is. Ten tweede is het ook mijn dringende gebed tot God dat u zich, ‘houd aan het voorbeeld der gezonde woorden’. Zodat wat er in de toekomst ook mag gebeuren, hetzij dat uw herder door de dood wordt weggerukt, hetzij dat u in moeilijkheden of grote ketterijen terechtkomt, of dat u tot deze of gene vorm van dwaling wordt verleid, een ieder van u in staat mag worden gesteld om Gods waarheid te verkondigen. Als het Evangelie het waard is om naar te luisteren omdat het de onvervalste waarheid is, dan is het ook de moeite waard dat u eraan vasthoudt. Het is ons oprechte verlangen dat u zo verzekerd en bevestigd wordt in het geloof dat u, ‘de belijdenis van de hoop onwrikbaar vasthoudt, want Hij Die het beloofd heeft, is getrouw’ (Hebr. 10:23).

De apostel vermaant Timoteüs met klem om vast te houden aan het voorbeeld van de gezonde woorden die hij van hem had gehoord, in het geloof en de liefde die in Christus Jezus is. Ik geloof niet dat we hieruit moeten opmaken dat Paulus zijn geliefde Timoteüs een aantal leerstellingen voorschreef, of dat hij hem een beknopt begrip van de christelijke religie liet ondertekenen als de geloofsbelijdenis voor de gemeente waarover hij als herder was aangesteld. Als dit zo was geweest, dan zou dit geschrift ongetwijfeld bewaard zijn gebleven en opgenomen zijn in de canon van de Bijbel, net als de andere boeken die geïnspireerd zijn door de Heilige Geest. Ik vind het moeilijk te geloven dat deze belijdenis van Paulus verloren zou zijn gegaan, terwijl andere geloofsbelijdenissen wel bewaard zijn gebleven en aan ons overgeleverd zijn. Naar mijn mening is dit de bedoeling van de apostel: ‘Timotheüs, door mijn prediking aan jou heb je een aantal grote hoofdlijnen van de waarheid gehoord; de grote leer van het geloof in Jezus Christus is tot je gekomen; in mijn geschriften en toespraken heb je mij altijd horen aandringen op een bepaald voorbeeld van de

---

waarheden van het geloof; welnu, mijn hartelijk geliefde zoon in het Evangelie der genade, ik bid je, houd het voorbeeld der gezonde woorden, die gij van mij gehoord hebt, in geloof en liefde, die in Christus Jezus is.'

Ten eerste wil ik u duidelijk proberen te maken wat ik versta onder dat '*voorbeeld der gezonde woorden*' waar we ons aan moeten houden. Ten tweede wil ik u laten zien hoe dringend noodzakelijk het is om dat voorbeeld na te volgen. Ten derde wil ik u waarschuwen voor enkele gevaren waaraan u zich blootstelt door het voorbeeld van gezonde woorden op te geven. Ten slotte wil ik u wijzen op de twee meest nabije steunpilaren, geloof en liefde in de Heere Jezus Christus als de krachtigste middelen om vast te houden aan het voorbeeld van de gezonde woorden.

Wat is een '*voorbeeld der gezonde woorden*?' Er zullen duizenden mensen zijn die verschillende antwoorden geven op deze vraag. De een zal zeggen dat zijn geloofsbelijdenis een voorbeeld is van deze gezonde woorden; een ander zal eveneens beweren dat zijn geloofsbelijdenis juist is, zo niet onfeilbaar. Wij zullen niet ingaan op de details waarin al deze geloofsbelijdenissen van elkaar verschillen, maar alleen zeggen dat geen enkele geloofsbelijdenis een voorbeeld van gezonde woorden kan zijn, tenzij ze *volledig gebaseerd is op de Heilige Schrift*. Wij geloven niet in leerstellingen die door mensen worden geleerd. Welk gezag er ook aan wordt toegekend, als het niet het gezag van de Heilige Geest is, als het niet door God geïnspireerd is, dan heeft het voor ons geen waarde. Wij lachen om alle menselijke dogmatiek; wij verwerpen alles wat zij als waar erkennen, hoe krachtig zij het ook beargumenteren, hoe welsprekend zij het ook bepleiten; wij beschouwen het als een zonde om de wetten van mensen voor waar aan te nemen. Wij kennen geen gezag toe aan de tradities die mensen ons hebben nagelaten. Als onze tegenstanders hun beweringen niet kunnen onderbouwen met het Woord van God, dan zullen we er niet eens met hen over discussiëren. De Heilige Schrift is het enige wapen dat we erkennen.

Maar omdat we in onze tijd op het punt zijn gekomen dat we bijna alles met Bijbelteksten willen bewijzen, moeten we daaraan toevoegen dat een voorbeeld van gezonde woorden zodanig moet zijn dat het *God verheerlijkt en de mens vernedert*. We durven geen enkele leer tot gezonde woorden te rekenen als deze niet de kroon op Jezus' hoofd plaatst en de Almachtige geen eer bewijst. Als we een leer horen die het schepsel verheerlijkt, dan heeft het voor ons absoluut geen waarde, ongeacht welk bewijs ervoor wordt aangedragen. We weten dat wanneer een leer de mens niet diep vernedert en de Schepper niet verheerlijkt, het een leugen is. Als dat niet het geval is, dan is het niets anders dan een verderfelijke hoogmoedsleer. Het kan ons opwinden en overweldigen als een razende koorts en onze zielen in allerlei fantasierijke verrukkingen brengen, maar het zal nooit oprechte en blijvende vreugde, waar en gezond licht in onze zielen voortbrengen. Een leer die God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest niet verheerlijkt, is op geen enkele manier de leer van het Evangelie, maar een leer van satan.

We kunnen de gezonde woorden van een geloofsleer ook beoordelen *aan de hand van de strekking ervan*. Geen enkele geloofsleer is gezond als deze zelfs maar de geringste zweem van zonde in de mens over het hoofd ziet of door de vingers ziet. Een leer die de mens niet aanspoort om godvruchtig te wandelen en dit niet als voornaamste voorwaarde stelt, kan geen leer van God zijn. Een leer die de oprechte en trouwe gelovige niet aanspoort tot deugdzaamheid met heel zijn hart, een leer die op zichzelf niet de intentie heeft om de gelovigen de liefde tot het goede bij te brengen, kan alleen maar onze argwaan wekken. En als bij nader onderzoek blijkt dat een leer een losbandig

---

karakter heeft, ook al heeft het alle glans en genade van vernieuwing, dan verwerpen we het als onheilig. Want een geloofsleer die niet aandringt op heiligheid is niet de leer van het christendom.

Misschien zal iemand ons vragen: wat moeten we volgens u verstaan onder een voorbeeld van gezonde woorden, is het dan een leer die in waarheid overeenkomt met de Schrift en tegelijkertijd heilzaam is voor de ziel en God verheerlijkt? Wij antwoorden dat een voorbeeld van gezonde woorden allereerst de leer van *Gods wezen en natuur* moet omvatten, als de drie-enige God. Een leer die geen getuigenis geeft van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest, als van drie afzonderlijke personen in één ondeelbaar Wezen, verwerpen wij als ongezond. Want we zijn ervan verzekerd dat het doel ervan niet is om God op zijn hoogst te verheerlijken. Als iemand de Vader of de Zoon of de Heilige Geest verwerpt, is hij niet van God en verwerpen we zijn leer en kunnen we zelfs niet tegen hem zeggen: ‘God zegene u.’

Bovendien moet een voorbeeld van gezonde woorden ook de mens weergeven zoals hij is. Het moet leren dat de mens volledig verdorven is en niets dan zonde en ongerechtigheid voortbrengt, zodat hij vanwege zijn zonden verdoemelijk is voor God en er van hemzelf geen hoop op redding verwacht kan worden. Wij verwerpen de leer die de mens verheft door hem eigenschappen toe te schrijven die niet van hem zijn, of door hem een mantel van gerechtigheid toe te schrijven die hij met zijn eigen handen heeft geweven.

Maar we geloven ook dat een gezonde leer een duidelijke beschrijving moet bevatten van hoe zondaars gered kunnen worden. Namelijk door het werk van Christus en Christus alleen. Als een doctrine geen boodschap bevat van een eeuwige, onveranderlijke liefde die het volk van God zegen uit vrije genade alleen, als het geen boodschap is van verkiezende liefde, dan kunnen wij, wat anderen er ook over mogen zeggen, die doctrine op geen enkele manier beschouwen als een voorbeeld van gezonde woorden. Een leer waarin de reddende liefde van Christus niet openlijk en vrijmoedig beleden wordt, die ons geen volharding tot het einde leert, en welke ons niet leert dat het onmogelijk is voor de heiligen om afvallig te worden en zo vele andere grote en heerlijke waarheden die de pilaren van onze christelijke religie zijn, kunnen en durven we op geen enkele manier als voorbeelden van gezonde woorden te beschouwen, zelfs al worden ze door anderen, ja door velen, als zodanig beschouwd. Wij klampen ons vast aan de leer van onze vaders. We houden ons vast aan de oude waarheden van de Bijbel, niet omdat ze oud zijn, maar omdat we geen geloofsleer voor waarheid kunnen houden waarin verlossing en redding anders worden voorgesteld dan de Bijbel ons voorschrijft. Paulus zelf geeft ons, denk ik, een voorbeeld van gezonde woorden in ditzelfde hoofdstuk als hij in vers negen zegt, dat God ‘ons heeft zalig gemaakt en geroepen met een heilige roeping, niet overeenkomstig onze werken, maar overeenkomstig Zijn eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen.’

Ik hoef hier niet uitvoerig op in te gaan om u aan te tonen dat wat ik zojuist kort heb aangehaald inderdaad ook het voorbeeld van gezonde woorden is, u weet het en u gelooft het vast en zeker. Het is ook niet nodig dat ik u aanspoor om het als zodanig aan te nemen, want ik weet dat u het al hebt aangenomen. Maar wat ik u wel te zeggen heb, en u zelfs ernstig smeek, is dit: ‘Houd het voorbeeld der gezonde woorden, die gij van mij gehoord hebt, in geloof en liefde, die in Christus Jezus is.’

Laat mij u nu de noodzaak aantonen om vast te houden aan dit voorbeeld van gezonde woorden, en wel in uw eigen belang, in het belang van de kerk en in het belang van de gehele wereld.

---

Houd er daarom allereerst voor *uzelf* aan vast, want daardoor zult u tienduizenden zegeningen ontvangen en vrede in uw geweten hebben. Ik getuig voor God dat telkens als er twijfels in mijn ziel waren over een of ander wonderbaarlijk iets dat God mij geschonken had, er tegelijkertijd een pijnlijke leegte in mij gevoeld werd die de wereld niet kon vullen. Die leegte kon op geen enkele manier gevuld worden, totdat ik dat waar ik aan twijfelde weer geaccepteerd had en het met mijn hele hart omarmd had. Wanneer ik neerslachtig en ontmoedigd was, vond ik troost in het lezen van boeken waarin de waarheden van het Evangelie krachtig bevestigd werden. Telkens wanneer ik in deze boeken werd gewezen op Gods eeuwige liefde, geopenbaard in Christus aan Zijn uitverkorenen, of telkens wanneer één of andere heerlijke belofte van God aan Zijn volk daardoor opnieuw in mijn ziel werd gegrift, werd mijn geloof enorm versterkt en verhief mijn ziel zich met lof en dankzegging tot haar Heere en God. Als, geliefden, u nog nooit de vrede hebt geproefd die de leer van vrije genade aan de ziel schenkt, dan kunt u zich de grote zoetheid ervan niet voorstellen. Er is niets dat ermee vergeleken kan worden. Het is een balsem voor de genezing van elke wond, een middel voor het bedaren van angst.

Het is het lieflijke gezang waarmee de Heere Zijn kinderen in slaap zingt, zelfs in de storm. Zij is het onfeilbare anker waarmee Hij op de stormachtige zee van het leven, te midden van woeste zeeën en orkanen, onze zwakke schip vastzet en veilig stelt. Er is ‘een vrede die alle verstand te boven gaat’, en deze vrede is het deel van degene die sterk is in geloof. Maar u weet ook hoe het in deze tijd de gewoonte is om de oude paden te verwerpen en nieuwe paden te kiezen, en liever alles goed te keuren en te omhelzen in plaats van aan de goede oude leer van de waarheid vast te houden. Geliefde vrienden, als iemand van jullie soms enthousiast is over nieuwe theorieën, dan waarschuw ik jullie dat als jullie kinderen van God zijn, jullie spoedig een afkeer zullen krijgen van de nieuwigheid van deze nieuw uitgevonden theorieën die in onze tijd zo wijd en zijd verkondigd worden. In het begin kan de nieuwigheid u in verrukking brengen; de scherpzinnigheid van deze begrippen kan u wonderlijk toeschijnen, zodat u er zelfs door verrukt en meegesleept kunt worden; maar het zal niet lang duren voordat u zult moeten uitroepen: ‘Helaas, ik had de [appels van Sodom](#) in mijn hand; ze waren mooi voor het oog, maar in mijn mond waren ze als as.’ Als u op deze manier vrede in uw ziel wilt proeven, houd u dan vast aan het voorbeeld van de gezonde woorden, zodat ‘uw vrede als een rivier zal zijn en uw gerechtigheid als de golven van de zee’.

Geliefden, ‘Houd een voorbeeld aan gezonde woorden!’ *Want dat zal uw toename in geloof bevorderen.* Iemand die vasthoudt aan de waarheid zal zeker sterker en groter worden dan iemand die als een vlinder van de ene leer naar de andere vliegt. Wat een verbazingwekkend aantal geestelijke windhanen vind je in onze tijd! Je ontmoet mensen die ’s morgens een calvinistische prediker horen en uitroepen: “O, wat mooi!”, terwijl ze ’s avonds een arminiaan horen prediken en getuigen: “Daar ontbreekt niets aan;” hoewel beide toch lijnrecht tegenover elkaar staan. De tolerantie van deze eeuw is zo groot dat de leugen net zo goed wordt beschouwd als de waarheid. In de ogen van de liberaal ontmoeten waarheid en leugen elkaar en kussen ze elkaar; terwijl hij die alleen de waarheid spreekt een fanaticus wordt genoemd, waardoor de waarheden in deze wereld niet langer worden gerespecteerd. Geliefden, er is iets beters dan dat valse, onbegrensde liberalisme van deze eeuw, namelijk vasthouden aan het voorbeeld van gezonde woorden, dat ons gegeven is, want daardoor zullen we in kracht toenemen. Veranderlijke en dubbelzinnige mensen kunnen niet groeien.

Als u vandaag hier een boom in uw tuin zet, en morgen daar, en overmorgen ergens anders, wat

---

denkt u dan, zal die boom veel gegroeid zijn na zes maanden zo behandeld te zijn? Waarschijnlijk zal hij dood zijn, en zelfs als hij niet dood is, zal hij zeker niet veel gegroeid zijn, maar eerder misvormd. Zo is het ook bij sommigen van u; u plant uzelf als het ware in een of andere leer; u voelt zich daar niet op uw plaats, u vertrekt en plant uzelf op een andere plaats. Er zijn mensen die soms dit en dan weer dat gevoel aanhangen; die zichzelf soms zus en dan weer zo noemen en niet kunnen zeggen wat ze werkelijk zijn. Zulke mensen geloven nergens in en zijn nergens goed voor. Want het lijdt geen twijfel dat degenen die geen vaste principes hebben en niet het voorbeeld van de gezonde woorden navolgen, mensen van weinig betekenis zijn. Als men zich hier niet aan houdt, kan men niet groeien. Als ik tien jaar lang tien verschillende geloofsvormen had gevolgd, hoe zou ik dan nog weten wat ik vóór die tien jaar geloofde?

In al deze dingen zou ik hoogstens een onbeschaamde wijsneus kunnen zijn, want ik zou door gebrek aan tijd en ervaring geen diepgaande inzichten hebben kunnen opdoen. Maar wie bij één ding blijft en weet dat het van God is, en daaraan vasthoudt, die kan krachtig worden in het geloof. De winden en stormen maken hem alleen maar sterker, net zoals de sterke wind de eikenbomen doet wortelen en in kracht doet toenemen zodat ze stevig op hun plaats staan. Als ik daarentegen dwaal, word ik niet sterker, maar juist zwakker. Als u vrede wilt hebben en in kracht en geloof wilt toenemen, ‘houdt u dan aan het voorbeeld van de gezonde woorden.’

Maar, geliefden, ik smeeik u ook om daaraan vast te houden voor uw eigen bestwil, met *het oog op de kwade gevolgen die het inslaan van verkeerde wegen voor u zou hebben*. Luister daarom aandachtig naar mij, terwijl ik u vertel wat er zal gebeuren als u zich niet houdt aan het voorbeeld van de gezonde woorden. Om te beginnen *is elke afwijking van de waarheid een zonde*. Het is niet alleen een zonde als ik een slechte daad doe, maar ik zondig ook als ik in een verkeerde leer geloof. In de afgelopen tijd hebben onze leraren dit echter niet als schuld gerekend. Ze hebben ons ontslagen van gehoorzaamheid aan God wat betreft onze gevoelens, velen van hen hebben vanuit hun studeerkamer en sommigen zelfs vanaf de kansel geroepen dat we in de dag des oordeels zeker niet gevraagd zullen worden wat we geloofd hebben. Ze vertellen ons dat we verantwoordelijk zijn voor onze daden, maar niet voor ons geloof. Ze willen dat we geloven dat de God die ons gemaakt heeft, hoewel Hij gezag heeft over onze handen, voeten, ogen en lippen, geen gezag heeft over onze gevoelens. Ze vertellen ons dat wat voor gebreken er ook in onze leer zitten, dit niet als zonde wordt gezien zolang we maar een rechtvaardige wandel leiden. Maar is dat de waarheid? Zeker niet; de mens is verplicht om God volledig te dienen, en als God mij verstand geeft, dan moet ik dat verstand gebruiken in Zijn dienst. En als ik met dat verstand een onwaarheid aanneem, dan eigent het zich gestolen goederen toe, en dan heb ik net zo gezondigd als wanneer ik mijn hand uitstrek en de goederen van mijn werkgever steel.

Er kunnen zeker ook verschillende stadia van zonde zijn. Als ik zondig uit onwetendheid, dan is dat mijn zonde; maar mijn zonde is niet zo gruwelijk als wanneer ze voortkomt uit nalatigheid, waar, vrees ik, velen hun oorsprong uit hebben. Bijvoorbeeld, als de doop niet door onderdompeling zou moeten worden toegediend, dan zondig ik elke keer als ik het op die manier doe; maar als ik het op de juiste manier toedien, dan zondigt mijn broeder die het op een andere manier doet. Als de uitverkiezing waar is, zondig ik als ik er niet in geloof. Als het waar is dat er geen afval der heiligen is, dan zondig ik tegen de Almachtige als ik dat leerstuk verwerp. Maar als het niet waar is, zondig ik door iets aan te nemen dat niet volgens de Bijbel is. Een dwaling in de leer is net zo goed zonde als een dwaling in de praktijk. We zijn in alle opzichten verplicht om God met al onze kracht en

---

mogelijkheden te dienen. We moeten ons geschonken vermogen waarmee we kunnen oordelen en geloven dan ook gebruiken. En ik waarschuw u, christenen, tegen de grote dwaling dat het een lichte zaak is om zwak te zijn in het geloof; elke keer dat u iets doet dat u aan het wankelen brengt in het geloof in Jezus Christus, zondigt u. Onthoud ook dat dwaling in de leer niet alleen zonde is, maar een zonde die zeer gemakkelijk in omvang en kracht toeneemt.

Wanneer iemand in een dwaalleer gaat geloven, is het verbazingwekkend hoe snel hij een tweede dwaling zal hebben aangenomen. Als de deur eenmaal is opengezet voor een valse leer – satan noemt het slechts een kleine dwaling – dan is het als het begin van een weg die slechts een onschuldig voetpad laat zien, maar al snel wordt gevolgd door een breed en onoverzienbaar einde. Op dezelfde manier zal de volgende en elke daarop volgende dwaling door de vader der leugen slechts een kleine dwaling genoemd worden. De grootste ketters, die het geloof in God hebben afgezworen, zijn hier slechts geleidelijk toe gekomen. Zelfs degenen die hierin het verst zijn gegaan, hebben slechts geleidelijk aan de waarheid verlaten. Hoe zijn de afschuwelijke leerstellingen van de Rooms-Katholieke Kerk ontstaan? Inderdaad, door een geleidelijke verwaarlozing van de Bijbelse waarheid.

Zij was niet vanaf het begin zo afschuwelijk; ze was niet meteen ‘de moeder der hoererijen’, maar eerst nam ze deze ornamenten aan, daarna een andere, en geleidelijk aan ging ze hoereren met de koningen der aarde. Ze zonk langzaam dieper en dieper; ze scheidde zich geleidelijk af van de waarheid. Eeuwenlang was ze een kerk van Christus en zelfs bij nauwkeurig onderzoek van de geschiedenis is het heel moeilijk om het precieze moment aan te wijzen waarop ze ophield een christelijke kerk te zijn. Christenen wees waakzaam! Wanneer je één dwaling aanneemt, één fout maakt, weet je niet hoeveel anderen die ene zullen volgen.

Houd het voorbeeld der gezonde woorden’, want dwaling in de leer leidt bijna onvermijdelijk tot dwaling in de wandel. Wie verkeerde dingen gelooft, zal spoedig verkeerde dingen doen. Ons geloof heeft een grote invloed op ons gedrag. Zoals iemand gelooft, zo is hij. Als je verkeerde opvattingen begint aan te hangen, zullen die al snel je daden beïnvloeden. Houd je dus vast aan de bolwerken van het geloof der vaders. Als je dat niet doet, ligt de vijand op de loer om u tot zijn prooi te maken. Houd u aan het voorbeeld der gezonde woorden die u zijn overgeleverd.

En nu, omwille van het welzijn van de kerk, roep ik u toe: ‘Houd het voorbeeld der gezonde woorden.’ Wilt u dat de gemeente van Christus voorspoedig is? Wilt u haar vrede toewensen? ‘Houd dan het voorbeeld van gezonde woorden.’ Wat is de oorzaak van alle scheuringen, van al het twisten en doen alsof onder ons? Zeker niet de waarheid; dwaling is de schuldige. Er zou vrede in de kerk zijn geweest, volmaakte en blijvende vrede, als er zuiverheid – volmaakte en blijvende reinheid in de kerk was geweest. Onlangs vertelde een van de passagiers op de stoomboot naar Sheerness dat tijdens de laatste storm verschillende schepen die op de rivier voor anker lagen van hun ankers waren gerukt, tegen andere schepen waren geslagen en aanzienlijke schade hadden veroorzaakt. Als hun ankers vast hadden gezeten was er geen schade geweest. En als u mij vraagt wat de oorzaak is van de schade die onze kerken hebben geleden door al die verschillende kerkgenootschappen, dan is mijn antwoord dat al hun ankers niet vast bleken te zitten. Als zij de waarheid als hun ankerkettingen hadden gehouden, zou er geen twist zijn geweest; twist en gekibbel komen voort uit dwaling. Als er kwaad of onvrede is, zoek dan de oorzaak niet in de waarheid, maar in dwaling. Als de kerk aan het geloof had vastgehouden, als ze verenigd was gebleven in de

---

grote leerstellingen van de waarheid, dan zouden er geen scheuringen zijn geweest. Houd vast aan uw geloof om verdeeldheid in de kerk te voorkomen.

Geliefden, houd vast aan jullie geloof! Tussen Chattam en Sheerness zag ik een aantal schepen liggen die er niet meer zo best uitzagen. Ik vond dat de regering er verkeerd aan deed om die oude schepen daar te laten liggen, ze hadde ze beter kunnen slopen voor brandhout of een ander doel. Maar één van mijn reisgenoten vertelde me dat het geenszins afgekeurde schepen waren, maar dat ze daarentegen binnenkort weer gebruiksklaar zouden worden gemaakt. Ze leken oud te zijn, maar hoefden alleen maar geschilderd te worden, als de marine ze plotseling nodig zou hebben zouden ze in een mum van tijd klaar zijn voor gebruik. Op dezelfde manier hebben we deze of gene persoon horen vragen: 'Wat is het nut van al deze oude leringen? Waar zijn ze goed voor?'

Maar vrienden, er is geen enkel leerstuk in de gehele Bijbel dat nutteloos blijkt te zijn. Deze schepen, waarvan u zou denken dat ze niet langer nodig zijn, zullen op een dag van nut blijken te zijn. Zo is het ook met de leerstellingen van de Heilige Schrift. Zeg dus niet: 'Breek die oude leerstellingen maar af; we hebben ze niet meer nodig.' Nee geliefden, we hebben ze nodig, we kunnen absoluut niet zonder. Er zijn mensen die hebben gevraagd: 'Waarom preekt u tegen de Arminianen, van hen hebben we toch niet veel te vrezen?' Dat is waar, nu nog niet; maar ik wilde mijn vrienden graag toerusten, zodat wanneer het uur van de strijd komt, zij in staat zullen zijn om zich te verdedigen. Daarom zullen we onze schepen in geen geval verbranden; op hun tijd zullen we ze nodig hebben, en als we dan de haven uitvaren, zullen ze vragen: 'Vanwaar al die schepen? En dan zullen zij ons van dienst zijn.'

Binnenkort zullen we een nieuw liedboek vol onzin in handen hebben, net zoals we ook allerlei nieuwerwetse theorieën en leerstellingen aan het licht zien komen, en nog steeds zegt men: 'Wees toch niet te fanatiek; jullie zien alles te somber in; laat een ieder toch gewoon geloven wat hij wil.' Maar zo zeker als er een kerk van Christus in ons vaderland is, zo zeker zullen onze oude schepen nodig zijn voor de strijd; al deze nieuwigheden zijn heel mooi in tijden van vrede, maar in tijden van oorlog zijn ze nutteloos. Dan zullen ze, om de goede strijd te strijden en het geloof te behouden, onze artillerie nodig hebben, hoezeer ze er nu ook om spotten en lachen. Daarom, omwille van de voorspoed en de kracht van de gemeente, roep ik jullie ernstig toe: Broeders en zusters, houd het voorbeeld van gezonde woorden.'

'Natuurlijk,' zegt iemand, 'we moeten zeker standvastig aan de waarheid vasthouden, maar daarom zie ik niet de noodzaak dat we ons aan *het gehele voorbeeld* moeten houden; we mogen de geloofsleer best een beetje verfraaien en opleuken, zodat mensen het eerder zullen aannemen.' Stel, mijn vriend, dat we een ei hadden. Als u mij nu hoort vragen: 'Waar dient de schaal voor?' Het heeft geen nut; de schaal kan geen vogel voortbrengen; haal de schaal er maar af.' Zeg me, zou u me niet in mijn gezicht uitlachen en zeggen: 'De schaal is nodig om te behouden wat erin zit.' Zeker, het levensbeginsel is het belangrijkste, maar de schaal dient om dit levensbeginsel dat in de kern zit te behouden.' Nu zegt u, 'Behoud dan de kern, maar wees niet zo strikt over de vorm. U bent te nauwgezet als het om de godsdienst gaat; we moeten dit en dat een beetje veranderen en de godsdienst aantrekkelijker maken.'

Vriend, ik smeed u, breek de schaal van het ei niet; u brengt veel meer schade toe dan u denkt. We zijn het erover eens dat de vorm op zich niet veel betekent; maar als iemand de vorm aanvalt, vertel

---

me dan wat de reden daarvoor is. Het is niet omdat men de vorm haat, maar eerder de kern. Behoud dus de kern, maar behoud ook de vorm. Bewaar niet alleen de leer, maar ook het voorbeeld van de leer, zo puntig en hoekig en onbuigzaam als het is; want als je dat niet doet, als de vorm niet bewaard wordt, zal het moeilijk, ja onmogelijk voor u zijn om u aan de eigenlijke zaak te houden. ‘Houd het voorbeeld der gezonde woorden, die gij van mij gehoord hebt, in geloof en liefde, die in Christus Jezus is.’

Maar geliefden ‘bewaar ook het voorbeeld der gezonde woorden’ omwille van de wereld. Het spijt me dat ik naar de mens gesproken het Evangelie op verontrustende wijze gehinderd zie worden door de dwalingen van de predikers. Het verbaast me helemaal niet om te zien dat een Jood niet in de waarheid van het christendom gelooft, want slechts zelden ziet de Jood het christendom in haar schoonheid. Welke indruk heeft de Jood de laatste honderd jaar van het christendom gehad? Hij zag er niets anders in dan afgoderij. Hij heeft de katholieken zien buigen voor hout en steen; hij heeft hen goddelijke eerbetuigingen zien brengen aan de Maagd Maria en aan een ontelbaar aantal andere heiligen; de Jood heeft gezegd: ‘Dit is mijn wachtwoord: Hoor, Israël! De Heer uw God is een enig God; ik zou geen christen kunnen zijn, want de eer is de Heeren.’

Maar ook de heidenen moesten een vervormd christendom aanschouwen en zij zeiden: ‘Is dit nu jullie zo geprezen christendom?’ Daarom hebben zij het niet aangenomen. Maar ik geloof ook dat wanneer het Evangelie gezuiverd is van alle menselijke bijkomstigheden, wanneer het ontdaan is van al het kaf en alle vermengingen waarmee het verstrikt is geraakt, wanneer het in zijn naakte eenvoud gepredikt wordt, het glansrijk zal triomferen. Ja, als het Evangelie steeds in alle eenvoud voorgesteld zou worden, in plaats van zo vervormd en misvormd te zijn zoals het nu is, dan zou, menselijkwijs gesproken, de vooruitgang van het Evangelie tienduizend keer groter geweest zijn. Vind u het belangrijk dat de zondaren gered worden, dat de uitverkorenen van God verzameld worden? ‘Houd het voorbeeld der gezonde woorden, die gij van mij gehoord hebt, in geloof en liefde, die in Christus Jezus is.’

Ten derde wil ik u kort waarschuwen voor twee gevaren.

De eerste is dat u vaak in de verleiding zult komen om het voorbeeld van gezonde woorden op te geven vanwege de tegenstand die u zult ontmoeten. Het is niet zo dat ik fysieke vervolging voorspel, hoewel er hier sommigen zijn die veel te lijden hebben van goddeloze echtgenoten of anderen, maar als u vasthoudt aan de waarheid, zult u allen in meer of mindere mate te maken krijgen met vervolging van de tong. U zult bespot worden, uw principes zullen in een belachelijk daglicht worden gesteld, er zullen karikaturen van uw leerstellingen worden gemaakt en u zult van tijd tot tijd in de verleiding worden gebracht om uit te roepen: ‘Nee, dat geloof ik niet,’ terwijl u dat wel doet. Maar zelfs als u het niet zo expliciet zegt, loopt u het gevaar dat u uw gevoelens van tijd tot tijd zult verbergen, omdat u de spot van de wereld niet onder ogen kunt zien en de beschimpingen van de wijzen niet kunt verdragen. Geliefden, laat me u waarschuwen. ‘Houd het voorbeeld der gezonde woorden’, zelfs temidden van alle spot en laster.

Maar het grootste obstakel dat u in de weg zal worden gelegd, is de helse list om u te doen geloven dat uw leerstellingen inderdaad dezelfde zijn als die van uw tegenstanders. De vijand zal proberen om u ervan te overtuigen dat wat hij aanhangt helemaal geen kwaad kan, hoezeer het ook in directe tegenspraak is met wat u als waarheid erkent, hij zal u toefluisteren: ‘U hoeft deze dingen niet op

---

de eerste plaats te zetten, dat geeft alleen maar aanleiding tot ruzie; oh nee, uw gevoelens en de mijne zijn goed verenigbaar. Nu weet u dat wij er allemaal op gebrand zijn om als oprechte liberalen te worden beschouwd. De grootste trots is dit, dat men in zijn principes voor liberaal wil doorgaan, en sommigen van ons zouden liever een weg van honderden kilometers afleggen dan een fijnzinnige of een Antinomiaan genoemd te worden. Wat ik u ten zeerste bid, is dat u zich niet laat meeslepen door hen die er zo op gebrand zijn om uw geloof te verzwakken, niet door het openlijk aan te vallen, maar door het listig te ondermijnen, door de ene leer als nietszeggend tentoon te stellen, en een andere als van weinig belang, terwijl ze ondertussen listig alle sterke punten waarmee God Zijn Kerk heeft bedeed, proberen af te breken.

Tenslotte moet ik spreken over de grote houvast waarmee u de waarheden van het Evangelie kunt vasthouden.

Als ik een of twee punten van houvast mag noemen voordat we verder gaan met het beschouwen van onze tekst, zou ik eerst willen zeggen: Als u zich wilt houden aan het voorbeeld der gezonde woorden, probeer dan de waarheid te begrijpen. U kunt zich nergens aan vasthouden tenzij u het begrijpt. Wees niet tevreden met het geloof van de mijnwerker die, toen hem gevraagd werd wat hij geloofde, antwoordde: 'Ik geloof wat de kerk gelooft'; en toen hem opnieuw gevraagd werd wat de kerk gelooft, antwoordde hij: 'De kerk gelooft wat ik geloof, en ik geloof wat de kerk gelooft'. Meer kon hij niet antwoorden. Nee vrienden, zo'n geloof zal u niet helpen. Het kan een heel standvastig, ja koppig geloof zijn, maar het is niets minder dan een uiterst dwaas geloof.

U moet de dingen die u gelooft begrijpen; u moet er een juiste kennis van hebben. De reden waarom mensen dwaling verkiezen boven de waarheid is omdat ze de waarheid niet hebben begrepen. In negen van de tien gevallen heeft men de waarheid niet goed begrepen. Ouders, laat me u aansporen om uw kinderen een gezonde opvoeding te geven in de grote waarheden van het Evangelie van Christus. Ik geloof dat het woord van Irving een grote waarheid is: 'In onze tijd hoort men uitbundige lofuitingen over de vele zondagsscholen en Bijbelscholen die hier en daar te vinden zijn; maar hoe filantropisch en voortreffelijk deze ook mogen zijn, ze zijn niettemin een duidelijk bewijs van onze diepe val, omdat ze laten zien dat ouders hun kinderen niet zelf in de waarheid onderwijzen. Ze bewijzen dat er behoefte is aan ouderlijk onderricht; en hoewel zondagsscholen op zichzelf grote zegeningen zijn, wijzen ze toch op een groot kwaad; want als we allemaal zelf onze kinderen de kennis van de waarheid zouden bijbrengen, dan zouden er geen vreemde nodig zijn om hen toe te roepen: Ken de Heere!

Ik vertrouw erop dat u deze uitstekende gewoonte om uw kinderen thuis Bijbels onderwijs te geven niet zult nalaten. Elke vader of moeder die dit onderwijs volledig aan anderen overlaat, begaat een grote fout. Geen enkele leraar wil ouders ontlasten van wat zij zelf zouden moeten doen. Hij is hun helper, maar mag op geen enkele manier hun vervanger zijn. Onderwijs uw kinderen, laat de catechismus niet achterwege, die ongetwijfeld een uitstekend leerboek is, en de volgende generatie zal de huidige in kennis overtreffen; want de reden waarom velen van u zo zwak zijn in het geloof is deze: dat u in uw jeugd niet onderwezen werd in de grote waarheden van het Evangelie. Als dat zo was, zou u er zo in gefundeerd en bevestigd zijn, dat niets ter wereld uw geloof erin zou kunnen doen wankelen. Geliefden, versta daarom de waarheid, en u zult in staat zijn daaraan vast te houden.

Maar bovenal, christenen, als u aan de waarheid wilt vasthouden, bid dan dat u in de waarheid mag

---

zijn. De manier om een waarheid te leren begrijpen is bidden. Een oude theoloog zei: 'Ik ben veel dingen weer kwijtgeraakt, die ik in het huis van God geleerd heb; maar van wat ik in mijn binnenkamer geleerd heb, ben ik niets kwijtgeraakt.' Wat men leert op de knieën, voor de geopende Bijbel, dat vergeet men nooit. Hebt u ooit uw knieën gebogen en gezegd: 'Heere, open mijn ogen, zodat ik de wonderen van Uw wet mag aanschouwen?' Als u deze wonderen op deze manier hebt aanschouwd, zult u ze nooit vergeten.

Degene die al biddend de waarheid is binnengegaan, zal er niet uitgejaagd worden, zelfs niet door satan, zelfs niet als hij zich voordoeft als een engel van het licht. Bid, opdat u in de waarheid zult zijn. Maar de twee grote punten van houvast die in onze tekst genoemd worden, zijn geloof en liefde. Als u wilt vasthouden aan de waarheid, stel dan uw vertrouwen in Christus en heb Hem vurig lief.

Geloof in de waarheid. Doe niet alsof u het gelooft, maar geloof het in waarheid. Zij die de waarheid geloven en dit geloof in de eerste plaats op Christus zelf baseren en in de tweede plaats op wat Christus heeft gesproken, zullen het niet zomaar opgeven. Velen van ons geloven niet in de waarheid van onze eigen geloofsovertuiging. We zeggen dat we erin geloven, maar we geloven het niet met heel ons hart en ziel, met heel ons vermogen en met al onze kracht. Men gelooft niet met het geloof dat in Christus Jezus is, want als dat wel zo was zou men, zelfs wanneer er stormen en beproevingen en vervolgingen kwamen, niet bezwijken, maar standhouden in de dag van het kwaad, want dan zou ons geloof op een rots staan.

De tweede reden om aan de waarheid vast te houden is de liefde. Als je Christus liefhebt, houd dan ook van Zijn waarheid, het is immers de waarheid van Christus. Houd ervan omwille van Christus, en als u er op die manier van houdt, zult u zich eraan vastklampen. Het zal heel moeilijk zijn om iemand zover te krijgen dat hij een waarheid opgeeft die hij liefheeft. Zo iemand zegt: 'Over deze waarheid valt niet te twisten, daarom kan ik haar niet loslaten; ik houd van de waarheid en kan niet zonder; ze is een deel van mij en zit in mijn natuur verweven. En hoewel mijn tegenstander zegt dat brood geen brood is, en ik hem niet kan bewijzen dat het dat wel is, toch weet ik dat het brood is en ik eet het, en het voornaamste daarvan is dat het mijn honger stilt. Hij kan zeggen dat mijn water geen zuiver water is, hoewel ik hem geen ongelijk kan geven, toch drink ik het, en het is voor mij een stroom van levend water. Hoewel de vijand beweert dat het Evangelie niet de waarheid is, troost en steunt het me in beproeving; het helpt me bij het overwinnen van de zonde en het onderwerpen van mijn slechte hartstochten. Het brengt me dicht bij God, zodat als mijn Evangelie niet de waarheid is, ik werkelijk niet weet hoe het dan zou moeten zijn. De kracht van mijn Evangelie is wonderbaarlijk; ik kan me geen ander Evangelie voorstellen dat betere dingen kan voortbrengen.'

Het meest veilige wat u dus kunt doen, is het Woord geloven en er zo'n vast vertrouwen in stellen, dat de vijand vergeefse pogingen zal doen, als hij u van die kracht zou willen afbrengen. Laat hem voor dit doel al zijn kracht inzetten, geen nood, want al zijn de pijlen die satan afschiet vele, Jezus is mijn Beschermheer, Hij zal mij niet in de steek laten. Laat de winden brullen, laat de orkaan woeden, met het geloof als anker zal ik niet ten onder gaan.

Gelovigen, houd vast aan het geloof en de liefde die in Jezus Christus twee uitstekende middelen zijn om de waarheid te verstaan. Broeders en zusters, het is het gebed van mijn ziel, dat mijn grote

---

Zender u allemaal mag leren het gewicht te begrijpen van wat ik tot u gesproken heb. Misschien lijkt het voor sommigen van u, vooral voor de jongeren onder u, nog van geen groot belang. Maar er zijn hier ook vaders in deze gemeente, die zullen zeggen dat hoe ouder ze worden en hoe langer ze leven, hoe waardevoller ze de waarheid vinden. In hun jeugd waren ze misschien een beetje rationeel over de waarheid; maar nu zijn ze behoudend, want ze voelen de noodzaak om eraan vast te houden. Laten we allen die in de waarheid geloven eraan vasthouden en haar niet opgeven. De grootste vergissing van onze tijd is dat we, in een poging vrijzinnig te denken, de waarheid niet uit alle macht vasthouden.

Enige tijd geleden hoorde ik een uitstekende leraar en broeder die ik zeer waardeer en liefheb preken over de woorden 'Beproof alle dingen'. Onder zijn toehoorders was een jongeman die bekend stond als een gelovige. Als gevolg van de preek over dit onderwerp kocht de jongeman direct na thuiskomst een aantal boeken van ongelovige schrijvers. Als gevolg daarvan liet hij alles los wat hij ooit voor waar had gehouden en vertrapte hij alles wat deugdzzaam was. Daarom, jonge christen, wees verstandig. Wat er ook gebeurt, maak gebruik van je anker. Houd je vast aan de waarheid; met geloof als anker kun je alle dingen onderzoeken. Maar als het gaat onderzoeken, onthoud dan wat het andere deel van die tekst is: 'Behoud het goede.' De gevolgtrekking van 'beproof all dingen' mag in geen geval betekenen dat je het goede opgeeft..

En wat betreft degenen die de Heere nog niet kennen: als u gered wilt worden, wil ik u zeggen dat de beste plaats om gered te worden de plaats is waar het zuivere Evangelie gepredikt wordt. Bezoek daarom trouw de plaatsen waar u deze prediking kunt horen.

Nog een laatste opmerking. De manier om deel te krijgen aan de genade van God is door de waarheid van God te geloven. Verzet u niet tegen hetgeen het Woord van God u leert, maar neem het eenvoudigweg aan. Ik wil nog iets duidelijk maken. Kunt u als arme zondaar in uw hart zeggen: 'Ik geloof dat het Evangelie van God een heerlijk en kostbaar Evangelie is?' Dan bent u niet ver van het koninkrijk van God. Kunt u zeggen: 'Ik ben het eens met alles wat God eist; ik geloof dat God rechtvaardig is als Hij mij afwijst; en als Hij mij redt, zal dat alleen door vrije, soevereine genade zijn?' Zondaar, dan is er goede hoop voor u! Want dan hebt u uw voeten al op de weg naar de hemel gezet. Kunt u ook getuigen en zeggen: 'Zelfs als Hij mij zou doden, zou ik dan niet hopen? Kunt u naar het kruis van Christus gaan en zeggen: 'Heere Jezus, ik houd van Uw Evangelie en Uw waarheid; en als ik sterf, wil ik sterven terwijl ik in U geloof; als ik sterf, wil ik sterven terwijl ik me aan Uw kruis vastklamp; als ik sterf, wil ik sterven terwijl ik belijd dat U een rechtvaardig en genadig God bent, en op die manier in leven en sterven vasthouden aan het voorbeeld van de gezonde woorden?

Dan zeg ik je, arme ziel, dat God je nooit meer zal veroordelen. Als je in de Heere Jezus Christus gelooft en vasthoudt aan Zijn Woord, zal Hij in liefde op je neerkijken en over je zeggen: 'Arme ziel! Hoewel je niet weet dat deze waarheden van jou zijn, beschouw je ze toch als kostbaar; hoewel je niet durft te hopen dat ze van jou zijn, vecht je er toch voor; hoewel je niet weet dat je werkelijk een van Mijn kruis-strijders bent, vanaf het begin hiertoe verkoren, vecht je toch met grote moed met Mijn zwaard.' De Heere zal te zijner tijd tot uw ziel spreken en zeggen: 'Arme ziel! Je houdt van de dingen waarvan je denkt dat ze niet van jou zijn. Ik zal je door Mijn genade verheugd laten zijn over het feit dat ze ook van jou zijn; je houdt van de uitverkiezing, ook al denk je dat jij niet de uitverkiezing bent. 'Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden'.

---

Broeders en zusters, ik bid u, wees sterk en moedig. Als alleen mijn tranen, mijn gebogen knieën of mijn smeebeden, ja, als ik wist dat mijn bloed u ertoe kon aanzetten om datgene wat ik u vanmorgen heb verkondigd in uw hart te bewaren, dan zou ik graag tranen, smeebeden en bloed voor u willen geven, zodat u het zou mogen gebruiken om standvastig te blijven in deze boze, gevaarlijke tijden. Houd vast, geliefden, zoals de hand van de zinkende zeeman die stervende is. Bewaar, bid ik u, het voorbeeld van gezonde woorden, die u van mij hebt gehoord, in geloof en liefde, die in Christus Jezus is.

Amen.

[XFacebookWhatsApp](#)